

VEUS FEMENINES

Impaciències

Les dames de la cívico-femenina donen mostres d'una gran impaciència per entrar a gaudir del dret del sufragi que ens ha atorgat la República. A ésser francs aquesta impaciència ens sembla suspecte. Elles que fins avui no els havia preocupat la política, ara no poden tolerar que se les difereixi ni per un moment més, aquest dret que no s'havien cuidat de reivindicar quan els seus homes ocupaven el poder i invoquen la Constitució, de la qual reneguen, per a fer-lo prevaler. Que no es neguïtgin, que podran fer-ne ús, molt més prompte del que ho haurien pogut fer, si els destins del poble haguessin continuat a mans de les dretes.

Compremem, no obstant, la seva impaciència, puix que saben molt bé, que si no és en aquests moments de desorientació de la dona, en els quals poden intentar de fer-la víctima dels seus enganys, la seva causa és perduda.

Quan la dona es dongui compte que la veritable finalitat que persegueixen aquestes dames és la d'entronitzar altra vegada l'odiós règim de privilegis i dominació de la plutocràcia, militarisme i clerecia, que el poble ha foragitat per sempre més, hauran perdut el darrer suport i la darrera esperança. Així ens expliquem la manca de fre i el to baix i ridícul, amb pretensions d'irònic, de les seves campanyes. N'és una bella mostra l'article aparegut en la secció "Del moment" del periòdic "La Ciutat" i titulat "Una flor del senyor Macià". En ell, pretenen comentar unes declaracions de l'illustre President de Catalunya, presentant-les com a ingenuïtats o com a denigradores per a la dona. Després de fer tantes protestes de patriotisme, intenten ridiculitzar, en aquests moments suprems per a Catalunya, a l'home que encarna la seva representació.

Diuen que és d'ingenu el creure que les dones, en general, votaran com a llurs marits. Des del seu punt de vista, potser tinguin raó. El "sagràt" matrimoni, ells sols el conceben per afinitat d'interessos, i heu's ací perquè preveuen que les discrepàncies ideològiques, que fins ara es veu que per ells no havien comptat, puguin esdevenir, amb l'actuació de la dona, una de les principals causes de divorci. A nosaltres, no ens causarà grans estralls, perquè el nostre vincle d'unió, recolza en quelcom de més noble que els interessos i en conseqüència per convicció i no per submissió ni obediència, virtut que fins ara ells havien predicat a la dona, ens trobarem identificats ideològicament amb els nostres marits.

I ara, dames de la cívico-femenina, si voleu saber el concepte que té de la dona el venerable Macià, llegiu aquestes manifestacions, fetes a les darreries de l'oprobiosa Dictadura: "Volem alliberar la dona del jou al qual l'han subjectada la llei i el costum. Inferior de condició, oprimida i vexada en la seva llibertat, tota la nostra vida social

Postal
de Madrid

Entre els molts temes que té Madrid per a entretenir-se, l'Estatut és el que predomina i és simultani avui, amb el del complot o preparació d'una sèrie d'actes terroristes que la policia espanyola ha sabut descobrir a temps. La preparació d'aquest complot era vastíssima els elements amb què comptava no gens despreciables. La fabricació de bombes, la dinamita, i els artefactes trobats a punt de fer servir, denuncien un pla que tenia per objectiu posar en pànic a tota la península.

Les dades que es coneixen fan creure que els elements extremistes tenien contactes molt estrets amb una mena de gent monàrquica que opera a l'ombra, però que el bon olfacte de les autoritats han sabut posar-los a la llum del dia abans de practicar els seus criminals intents. Les ramificacions anarco-monàrquiques serà el més curiós d'aquest nou episodi contrarrevolucionari, quan es tinguin tots els fils de la madeixa.

Es de creure que serà per cansanci pel qual els enemics del règim deixaran de gastar diners i perdre temps en voler fer caure la República. Ja és hora que s'adonin que els seus esforços són inútils.

A remarcar un nou miting celebrat diumenge pels republicans federals, els oradors que prengueren part en aquest acte, feren una elevada propaganda autonomista i a favor de l'Estatut, sense reserves. En el miting hi prengué part el diputat català senyor Campalans, que la seva presència fou una nota ben simpàtica, i el qual en un interessant parlament va dir que per la federació es va a la unitat sense imposar-la i que el federalisme és l'autonomia que es produeix entre el procés de desassimilació de l'individu i l'assimilació de la societat.

I aquest concepte el trobem molt just.

Norbert BOHIGAS.

i política, com també la intimitat domèstica, sofreix els torts d'aquest tractament injust. L'esclavitud de la dona catalana ha minvat eficàcia a tota acció enlairada, perquè per a sostenir-la en la seva inferioritat, ha calgut limitar la seva educació i cultura i això ha abaixat el to moral i intel·lectual del nostre poble durant molts anys. Cal fer d'aquesta menor fins avui, un ésser lliure, company de civilització i solament ho aconseguirem abatent la llei i el costum vexatoris. No és possible parlar de dignitat ni de llibertat oprimint pel nostre cantó i d'una manera oprobiosa més de la meitat de la població catalana".

M. E. AGUILO

E C O S

Si el regidor radical, En Jeroni Ferrer, en la sessió passada va saber provocar tantes protestes amb la seva descabellada proposició, fou perquè es va decantar pel sentit més ridícul del grotesc. Ell volia fer una ironia, però l'humorisme li va fallar, i la protesta li va descendir als confins més feixucs de la vulgaritat.

Una oposició necessita mentalitats àgils. I la minoria radical no té, ens sembla, individus suficients preparats per a donar lliçons de dinàmica combativa. El silenci dels companys del ciutadà Ferrer, en aquella sessió, així ho corroboren, i amb això donaven a entendre que, o no estaven conformes amb el que digué el seu segon capítol o, més cautes, no es veieren amb cor de defensar-lo.

Ara es pot repetir que hi ha silencis d'una aclaparadora eloqüència.

Era gairebé descomptada l'actitud obertament en rebeldia de la minoria radical. Tot torna, i tampoc podia mancar el retorn dels «rebeldes», mal sigui que llur presència en la forma que s'ha produït, satisfaci al nucli de dreta que s'asseu als escons del municipi. És una actitud típicament lerrouxista i digna del més plausible encomi del seu cap, sinó fos que Don Alexandre, un dia poderós demagog, avui es troba a la dreta del Senyor que es manté en el pinacle del goern.

Calia provocar un cop d'efecte teatral i ja ha estat realitzat. Com se'n sortirà la minoria radical de l'aparatosa desvinculació de la majoria republicana, és una incògnita. L'única cosa que se sap del cert és que aquesta mena de ruptura ha estat deliberada per captar-se inútils simpaties les quals no aportaran cap solució al problema de les subvencions prorrogades, perquè a l'hora que seran regidors els que avui defensen la minoria radical, el laïcisme serà una tradició i les ordes religioses ja s'hauran oblidat que percebien subsidis municipals.

Per cert que en «El Radical» mateix trobem rectificada la quantitat que cobren els Escolapis com a subvenció als seus serveis escolars, quantitat esmentada en el full que repartí la Junta Municipal del Partit Radical. En aquell full es deia que la subvenció al susdit establiment era de 18.835 pessetes, com en realitat diu que és de 13.625 pessetes.

El que també es descuiden d'esmentar en aquell full que en el contracte existent entre el Municipi i els Escolapis, hi ha la signatura del regidor radical ciutadà Mampel.

R. M.

Llegiu a quarta pàgina
ECONOMIA I TREBALL

DE L'ESTATUT

Opinions de l'Ariquistain i A. Xirau

L'ambaixador d'Espanya a Berlín en unes declaracions fetes recentment, sobre la política espanyola ha dit de l'Estatut:

"Jo atribueixo també a una gran part de la tivantor històrica que ha existit entre Castella i Catalunya, i que aquests dies s'aguditava novament amb la discussió de l'Estatut català a les Corts, a una diferència del concepte del treball. L'Estatut català, al meu entendre el crec necessari, perquè d'una banda, és una aplicació del principi de la divisió del treball a les funcions de l'Estat, sense que hi tinguï res a veure un concepte rebregat de la sobirania, i d'altra banda, dona a Catalunya satisfaccions sentimentals, polítiques i jurídiques que, avui, no poden negar-se seriosament dins de cap doctrina constitucional moderna, a cap país que les demani.

L'Estatut eliminarà molts punts de refec psicològics entre la gran regió mesocràtica del nord-est i la vella Castella senyorial; però jo espero, sobretot, una intel·ligència perfecta i ràpida en el simple concepte de la vida que és exposat en la Constitució espanyola, establint la norma universal del treball com a base inexcusable de la societat, serà el millor mitjà per tal que els castellans i els catalans s'entenguin definitivament".

Per la seva part, el diputat català Antoni Xirau, ha fet les següents declaracions sobre la marxa de la discussió de l'Estatut, que publica el Full Oficial d'ahir dil·lunís:

—La meua impressió és que el debat, considerat en general, marxa bé i dona peu a ésser francament optimista. Aquesta impressió s'accentua després del discurs pronunciat pel líder radical. El parlament del senyor Lerroux fou molt favorable a la causa de Catalunya.

Ei repòrter preguntà al senyor Xirau quines eren les impressions per als debats pròxims, i ell contestà:

—Cal esperar ara el discurs del senyor Azaña. Encara que no se sap amb certitud la data, és probable que serà pronunciat el dijous, o bé el divendres. La representació catalana confia molt amb aquest discurs que creiem que obrirà un camí i farà molt més fàcil la discussió.

—Es creu possible o probable alguna intervenció en contra que pugués tòrcer la bona marxa del debat? — ha preguntat el periodista.

—No és probable — ha dit el senyor Xirau —. Com he dit, és gairebé segur que la intervenció del senyor Azaña serà decisiva per a la marxa de la discussió, marcant ja l'orientació definitiva i plaçant potser la posició de les forces més considerables de la Cambra. Es diu pels passadissos del Congrés que el senyor Maura pensa intervenir de nou per fer uns aclariments i

Aquestes creus que ara s'ha posat de moda ostentar com un repte al laïcisme, no han de reportar cap eficàcia espiritual. Recordem que l'Uzcudun, Samitier i la Chelito també en porten.

La creu, amb el seu drama de sacrifici, s'ha de dur dintre, ben endintre, per controlar el cor i el pensament.

Un avis
de l'Alcaldia

Per tal d'orientar a particulars i entitats que per desconeixement podrien incórrer en responsabilitat, a questa Alcaldia creu oportú transcriure, bo i recomanant-ne l'observància, els següents articles de la vigent Llei d'impremta:

Article 45.—S'entén que un imprès és publicat quan se n'han extret més de sis exemplars de l'establiment on s'ha fet la tirada.

Els cartells s'entendran publicats des del moment que se'n fixi un en qualsevol lloc públic.

Article 5è.—La publicació del llibre, sols es condicionada a portar el peu d'impremta.

Article 6è.—Quant a l'opuscle hom ha de complir amb el requisit anterior i a demés disposar-ne tres exemplars, en el moment de la publicació, en el Govern de la província, Delegació especial governativa, o Alcaldia de la població en que vegi llum l'imprès.

Article 7è.—S'entendrà als mateixos requisits, la publicació de fulls solts o cartells i a demés els que els publiqui, ha de presentar una declaració escrita i signada que compregui els extrems següents:

1er.—Nom, cognoms i domicili del declarant.

2on.—L'afirmació, del mateix declarant, de què gaudeix plenament dels drets civils i polítics.

No caldrà aquesta declaració per la publicació dels fulls o cartells d'anuncis o prospectes exclusivament comercials artístics o tècnics.

Article 18.—Per als efectes que el Codi Penal assenyala, seran considerats clandestins:

1er.—Tot imprès que no dugui peu d'impremta o el dugui suposat.

2on. Tot full, solt, cartell o periòdic que hom publiqui sense complir els requisits exigits respectivament pels articles 7è i 8è d'aquesta Llei.

3er.—Tot periòdic que es publiqui abans o després respectivament del termini de 4 dies que estableixen els articles 8è i 13è.

4art.—El full solt, cartell o periòdic, si resultés falsa, en alguns dels seus extrems, la declaració feta d'acord amb els articles 7è i 8è respectivament.

Sabadell, 19 de maig de 1932.
L'Alcalde, S. Ribé.

respondre a conceptes emesos en els debats. Aquesta intervenció, no crec, però, que tingui conseqüències per a la bona marxa de la discussió i en el resultat final, puix que l'orientació definitiva serà marcada com he dit pel senyor Azaña.

—I quant al resultat final?

—Estic segur que l'Estatut serà aprovat. No serà, com algú ha dit "Un Estatut" el que serà aprovat, sinó que les Corts Constituents aprovaran "L'Estatut de Catalunya".

Qui ha parlat d'ètica política?

Una fulla plena de falsedats ha estat repartida per ací i que ha servit per a posar en evidència les dots literàrio - polític - financeres de cert sector de l'Ajuntament.

Com si es tractés d'un lloc apartat de la Manxa, la llengua és cervantina, però el llenguatge és del Paral·lel.

El mite de les subvencions als establiments religiosos, ha fet posar en guàrdia la pressumpta vella guàrdia republicana. Dita fulla ha tingut la rèplica que es mereixia aquesta, minoria expansionista, de part dels components de la Comissió de Cultura, els esforços de la qual són cada dia més patents i estimats pels ciutadans sabadellencs.

En l'ordre benèfic, la fulla en qüestió està plena de afirmacions buides, fetes capriciosament, sense meditar-ne la importància ni l'abast.

Si una campanya política insidiosa encaminada a sorprendre la bona fe del lector, és de per si vituperable, és encara mereixedora de qualificatius més forts quan es tracta d'institucions benèfiques, el mateix si són confessionals que laïques.

Dir, per exemple, que a les menys, 1'25 ptes. al dia, els nens reben la subvenció de 4.000 pessetes per a prestar els seus serveis, puix pel mateix concepte en percebeixen 1.200 de la Junta de Protecció de l'Infància, és dir una cosa sense toni so.

Precisament, fa pocs dies que l'Ajuntament ha aprovat els comptes de l'any 1931 de l'Hospital i Casa de Beneficència en l'estudi dels quals s'hi pot apreciar que el mantenir els asilats costa, més o menys, 1'25 pessetes al dia, els nens i nenes, i 2 pessetes els vells.

Així tenim que cada nen gasta

aproximadament 450 ptes. l'any i per consegüent amb les 4.000 pessetes de subvenció a les Germanes Tereses, sols n'hi ha per sostenir escassament nous asilats, cosa que la minoria radical no hauria de desconèixer, com tampoc hauria de desconèixer que en aquella casa s'hi alberguen algunes dotzenes d'infants.

I en tocant a l'Asil dels Avis Desemparats, el càlcul és de majors proporcions. Si a la Casa de Beneficència, per exemple, un vell gastava aproximadament unes set-centes pessetes l'any, amb 6.000 pessetes que és la subvenció a dit asil, sols hi poden viure de vuit a nou asilats i s'escau que també, sense saber-ho els radicals, són algunes dotzenes els avis asilats a la casa del carrer de Sant Joan.

La minoria radical proposava que les 6.000 pessetes fossin destinades a la Casa de Beneficència on podrien passar-hi els asilats dels "Avis desemparats", sense assabentar-se, tampoc, que a l'Hospital i Casa de Beneficència ja no hi cap ningú més, i si hi hagués lloc i es pogués fer el trasllat dels avis, la subvenció del Municipi hauria d'augmentar en alguns milers de pessetes.

Aquests han estat els arguments "contundents" d'una minoria que per qüestions d'ordre moral va estar una temporada sense fer vida activa i que per qüestions d'ètica política estaria bé que tornés a airejar-se.

No s'hi val, senyors, a fer del republicanisme una bandera de falsedats i d'impremeditacions. I tampoc no s'hi val a confondre Sabadell amb "un lugar de la Mancha".

Un MACIANISTA.

Visites domiciliàries

— Ave Maria Puríssima. Déu la guardi.

Al dintell de la porta hi ha dues dames vestides de negre, amb mantellina, aire compungit i una creu d'or que penja d'una cadena del mateix metall. Donen la impressió d'una tela antiga. L'únic contrast és l'autèritat del marc natural que els fa el muntant de la porta.

Aquesta impressió és d'un minut. Seguidament les figures surten del quadro i entren a la casa.

— Que no hi és el seu marit?

La mestressa, mentre s'eixuga les mans molles de la cuina amb el davantal, els contesta que el seu marit és a treballar.

El rostre de les dames de la creu pren un aire de satisfacció.

— Millor que millor. Veniem per parlar-li d'un assumpte important, i com que els homes d'avui dia han canviat d'aquesta manera, sempre va més bé entendre'ns nosaltres.

— Vostès diran. (I pel magi de la dona que trespava per la cuina, li passa la idea que aquelles senyores no li pagaran pas les dues mesades de lloguer endarrerit per culpa de una recent malaltia.

— Es tracta, — continuen les dames — que havem organitzat una agrupació femenina per tal d'intervenir en les lluites del país i pensàvem que vostè no tindria cap inconvenient a afiliar-s'hi. Cal anar a la creació d'un front únic per tal de contrarestar les campanyes dels homes que avui ens governen. Havem de procurar totes les dones que els crucifixs tornin a les escoles dels nostres nens. Que puguin sortir altra volta com abans les processons pels carrers. Imagini's un dia com Corpus i sense processó! Això és un sacrilegi. Ja ho deia un predicador que el món ha fet un tomb, que els homes tenen el cap ple de males idees fomentades per la mala premsa i per aquests mítings de sindicalistes i comunistes. El món s'ha tornat boig de cop i volta. Tan tranquils que estàvem fins ara; amb la República tot va "de rodes a pilats".

— Faci's de la nostra agrupació, cregui's salvi la seva ànima. Miri nosaltres com lluitem. Han tret els Cristos de les Escoles i dels edificis públics; doncs nosaltres ens la posem al pit. Precisament en portem una al moneder que vostè se la podria posar. Veu, miri que

Ha mort el Dr. Queraltó

Dissabte, a les sis de la tarda, morí a Barcelona l'eminent home de ciència i polític doctor Jaume Queraltó i Ros, fervent catalanista i home de profundes idees humanitàries.

Si les seves activitats en l'ordre a les disciplines científiques el va enlairar fins al cim de la fama, no deixà d'aconseguir menys d'honors en la seva passada actuació política, palesant d'una manera inequívoca la fermesa de les seves conviccions i la intensitat dels seus fervors catalanistes en oposar-se fa anys al despotisme de la monarquia i dels reaccionaris.

Amb la mort del doctor Queraltó perd Catalunya un gran patriota, i tota la humanitat un ferm pal·ladi de la gran causa de la ciència. Fou el doctor Jaume Queraltó i Ros un dels més fermes i abnegats defensors de la causa catalana, per la qual va realitzar innombrables sacrificis. Defensà sempre els ideals de llibertat i d'amor que han de prevaldre entre els humans.

Sentim un dol al cor per la pèrdua irreparable que suposa per a tots els catalans la mort del doctor Queraltó, afanyant-nos a trametre als seus familiars i a tots els seus amics l'expressió de la nostra condolència.

A Sabadell que comptava amb forces amistats, la seva mort ha estat molt sentida.

Reposi en pau el que en vida fou un gran patriota i home d'un gran esperit humanitari.

— Llogaria casa bastant gran, amb aigua, pati i magatzem propi per a indústria. Preferible en lloc cènric.

Escriure a aquest Diari a J. P. R.

és bufona.

— Bé, escoltin, senyores. A mi no em vinguin amb sermons i paraules. A casa meua el que interessa és pau i tranquil·litat. Jo tinc molta feina i vostès pel que es veu, ja l'han feta tota. El meu home pensa com pensa, i és el que em porta el pa a casa, saben? Vostès creguin el que vulguin però a mi no m'encaparrin. La propietària d'aquesta casa, també porta una creueta com vostès al pit, i quan no varem poder pagar el lloguer, m'ha respost que si el primer dissabte del mes que ve, no li pago els tres lloguers qu'li devem, ens tirarà al carrer. Es caritat el que manca i no creus. Quan la meua veïna no té pa perquè no treballen, jo els en dono la meitat del meu. En canvi la propietària, que va molt a missa i és de la "conferència", quan no podem pagar el lloguer per manca de feina, ens diu una altra cosa. I dispenzin, que no puc atendre-les més temps, i tinc de fer el sopar. Vostès ja tenen la minyona que els el fa. Passin-ho bé.

Les dames de la creu fan una retirada escorreguda. — J. V. Torres

La Plàstica

Exposició «Amics de les Arts»

Encara que una mica tard, no podem avenir-nos a deixar de parlar en aquestes pàgines d'aquesta de mostració que els terrassencs han fet a casa nostra, ja que es tracta de quelcom que mereix l'atenció de tots.

Terrassa, i com a nucli de representació general, l'entitat "Amics de les Arts", avui compta amb un estol d'elements dintre la plàstica que no hi ha dubte que farà rotlló. Diem això en temps de futur per quant la plenitud no hi és. En les obres exposades fins ara a l'A. de B. A. s'hi descobreixen un seguit de joventuts amb directrius ben personals que, així que tinguin una fixació, i d'aquesta n'hagi nascut la seguretat particular, serà quelcom a tenir en compte. És evident que Catalunya es troba no direm en un renaixement del seu art, però sí en un renovellament d'homes i de conceptes. Fins fa poc semblava escassament de fer el repatani als nous, com si en aquesta situació, es vulgués donar un to d'oposició a deixar el pas franc a qui maldeva per introduir-se. Ara, però, hom ha revingut d'aquest procedir equivocat i és fàcil de constatar un canvi ben saludable que així que es dongui normalment no és difícil predir que durà legitima glòria a l'art català.

Deixant de banda aquestes accidentals disquisicions, que al capdavall són nascudes d'aquesta exposició de què parlem, com una resultat de la impressió de conjunt, anem a parlar, mal sia a llargues gambades d'alguns expositors. Aquests hi eren en nombre de trenta vuit, i hi havia obres de dibuix, gouache, tremp, aquarella, oli i escultura. De les obres exposades destaca l'aportació de Miquel Pujadas, que tan sols reclama afinament; els tremps dels germans Costa, cada vegada més sensibles; un oli de Joan Duch, que cal incorporar al rengle de noves visions no prou tingudes en compte, per bé que interessantíssimes; l'obra "Dressanes", de l'Isidre Odena, llampeguejant de llum; un paisatge de Pere Prat, tan mateix sorprenent, per la finor, per la visió i per la tècnica; també és a esmentar la pintura "Terrassa antiga", de Baltasar Ragon; els pins de La Barata que mestre Joaquim Vancells ens ha deixat admirat un cop més, tan plens de dolçor i amb aquella transparent netedat inconfundible; les dues obres de Soler Dífent, pintades amb la conscient voluntat d'un gravador de matèries dures, tan personal, tan ple de cordialitat per les minúscules coses que ell afluora damunt del drap llis a força de relleus i més relleus, els uns contenint els altres; el paisatge d'En Tomàs Viver, potser quelcom apagat, però brau, amb una bravada terral ben copsada del tot; l'Emili Armengol, tot modernitzant...

En les escultures diguem totseguit que hi sobressurt un bust-retrat, obra de Cèsar Cabanes, que, d'ofici,

SASTRERIA

CUETO

Tres Creus, 67

Senyora! Cavaller!

Dr. Sardà
i Salvany, 7

Els models més exigents de la moda.

Els preus completament de competència

Abans d'efectuar les compres en calçats d'estiu, cal que coneixi les qualitats, models i preus que la **SABATERIA MUSSONS** té l'honor d'oferir-li.

AVIAT

obrirà les seves portes l'
Hostal de S. Pancràs

Bella - Terra

DAVIU

Sastre

Rambla de la República, 104 - Telèfon 1516

és immillorable; els altres seus companys en especialitat s'aguanten bé, devent remarcar, però, les dues tantes de Carles i de Casanoves.

Probablement ara ja estem abocats al conflicte de les omissions; és segur que, de poder donar una nova repassada a les obres, hauríem d'allargar la llista dels artistes comentats; però, ja que no ho podem fer—i, pels possibles injustos manaments, demanem l'absolució—, caldrà que diguem—això sí— que tots plegats, cadascú a la mesura de les seves possibilitats, han reunit un conjunt que feia de ben veure i que el públic sabadellenc ha saborejat intensament concurrent al saló d'exposicions en considerable nombre.

S.

(Retirat d'edicions anteriors).

LA POLITICA

Rèplica de les Joventuts R. Federals locals

Havent vist publicat en el diari "La Publicitat" del dia 19 del corrent, un document avalat pel senyor Jaume Marly, assembleista representant de Barcelona, nomenat per la Ponència per a la reorganització del Partit Federal, en el qual es llancen acusacions contra elements de les Joventuts Federals de Sabadell, impròpies d'un home que vulgui usar el mot de "Democràtic", i més per a demostrar el desorientat que aquest bon senyor va, hem de fer constar, com a úniques Joventuts Federals de Sabadell que som:

1) Que les Joventuts Republicanes Federals de Sabadell, no han convocat cap Congrés, sinó que ha estat el Comitè Republicà Democràtic Federal de Sabadell.

2) Que aquestes Joventuts no varen ésser elegides per a formar part de cap Ponència nomenada en dit Congrés.

3) Que en la votació haguda per eliminar el nom de "Democràtic" del títol del nostre Partit, els representants d'aquestes Joventuts varen ésser els que amb més braó defensaren la continuació de dit nom, votant com es pot comprovar, per la denominació de "Partit Republicà Democràtic Federal".

4) Que fins a la data aquestes Joventuts no han tingut cap concomitència amb els homes de l'Extrema Esquerra Federal, i

5) Que protestem enèrgicament del document a què ens referim, esperant que el senyor Jaume Marly una altra vegada mirarà d'informar millor: l'opinió, per ésser una cosa no gens noble fer unes declaracions tan tergiversades.

Per la J. R. F. (Sabadell), el President, Joan Benito; el Secretari, J. Mercader.

Per la J. R. F. (Creu Alta), el President, Vicens Balagué; el Secretari, Jaume Casanovas.

NOTICIES DIVERSES

L'Aviació

El President del Club Aviación Sabadell, què junt amb els senyors Ninet i Altura, sortiren cap a Madrid ahir com a delegats del Patronat pro-camp, portarà a més la representació de la Federació Aeronàutica Catalana per gestionar diversos assumptes pendents. Amb motiu d'una invitació de l'Aero Club d'Andalusia, es traslladarà a Sevilla on li ha estat demanada una conferència sobre "Orientacions dels Aero Clubs populars", ço que aprofitaria per visitar novament la base aèria de Tablada i probablement assistirà a la festa aeronàutica que a finals del corrent es celebrarà a Granada i a la que ha estat convidat el Club local.

Aquestes visites com d'altres que efectuarà el Secretari als Clubs de Lleida, Osca i Saragossa estan orientades a l'estudi de la nova estructuració del Club Aviación Sabadell en la que treballa activament el seu Consell Directiu per a portar a la pròxima Assemblea, que serà dins del mes de juny, un estudi complet que serveixi de fonament a la gran organització que en l'aspecte civil de l'Aviació tindrà d'emprendre.

Del Municipi

Durant l'absència del Secretari interí senyor Altura Pujada, actuarà de Secretari habilitat el Cap de la Secció de Governació senyor Antoni de P. Avellaneda Manaut.

Ahir vespre es reuní a les Cases Consistorials, el Jurat Mixte Circumstancial per parlar de les festes intersetmanals.

Ha estat imposada una multa de 25 pessetes a l'empresari del Teatre Principal per incompliment del que s'ordenà respecte l'ús d'uniforme per part de l'personal d'espectacles públics.

Vàries

Josep Villasó Escoliez, denuncià a la secció de vigilància d'aquesta ciutat, que realitzant un viatge de transport de mercaderies amb dos camions contractats a Josep Alaix, en el camí de Lleyda, durant una parada a l'hostal de Balcells, foren coaccionats per una partida de vagabunds del transport, d'uns 17 homes. Causaren desperfectes als neumàtics i d'altres que impossibilitaren als camions de continuar el viatge.

A conseqüència de les greus ferides sofertes per En Josep Gelabert en l'accident ocorregut el darrer

dissabte a Sardanyola davant l'Uralita, deixà d'existir a la Clínica del Pilar, de Barcelona.

L'altre accidentat En Pere Vila, dintre del seu estat, denota una considerable millora.

Avui, a dos quarts de deu de la nit, es celebrarà al Teatre Euterpe la funció lírica en honor del Mestre Josep Masllovet, organitzada per la companyia de sarsuela "Amics de l'Art", la qual es dirigeix pel primer actor Joan Got. En aquest esdeveniment musical hi prendran part a més dels mestres Josep Masllovet i Antoni Català, les típies Mercè Casas i Mari Lastra.

Es representaran les obres "La Viejecita" i "Maruxa", que la Companyia dels "Amics de l'Art" interpreten curiosament, amb la col·laboració de vint coristes d'ambdós sexes i vint-i-quatre professors d'orquestra.

L'actuació llarga i estimable a tot ser-ho que té l'entitat organitzadora, fa preveure que avui el Teatre Euterpe s'omplirà de bo de bo. Bé ho mereixen, altrament, els valuosos elements que hi prenen part, els quals han vingut estudiant amb exemplar entusiasme per què la funció d'avui representi una gloriosa data a recordar pels que estimen el teatre líric.

Tant els "Amics de l'Art" com el seu director bé mereixen la prova d'afecte que avui el nostre públic els reserva.

Ahir s'efectuà l'enllaç matrimonial de la parella amiga nostra Eudald Vila i Joaneta Cunillé, ell a bastament conegut en els medis industrials i ella distingida solista del nostre Orfeó.

L'acte fou clos al saló de la Cooperativa Sabadellenca on fou servit a nuvis i convidats un esplèndid lloxi al final del qual foren ballades sardanes.

La gentil Joaneta i el seu distingit espòs han sortit a donar un tomb per la costa brava catalana.

Els desitgem tota llei de felicitats.

AVIAT

obrirà les seves portes l'

Hostal de S. Pancràs

Bella - Terra

Recordem als propietaris de vehicles de tracció de sang així com als de bicicletes, que el dia 31 d'aquest mes s'acaba el termini per a proveir-se de les corresponents plaques.

La vida social

El Sindicat del Transport, celebrarà avui, a les deu de la nit, reunió general extraordinària per a tractar dels següents assumptes:

Lectura i aprovació de l'acta anterior.

Tractar d'un assumpte de cabdal interès per als associats, i precís i preguntes.

La Política

La Joventut Republicana Federal en reunió general ordinària celebrada darrerament ha quedat constituïda en la forma següent:

President, Joan Benito Sanz; Vice-president, Josep Ribell Vidal; Secretari, Jaume Mercadé Buxonat; Vice-secretari, Joan Graells Sorribas; Tresorer, Martí Riera Bellavista; Vocals: Josep Molet Quer, Josep Galí Vilet.

Els Escacs

Avui sols es jugaran les partides de segona categoria, per haver ja acabat la primera volta els de primera categoria; oportunament anunciarem la segona volta com també la llista de premis i els seus donants.

casa serracant

objectes per a regals i útils per a la casa

màximes qualitats
preus reduïts

rambla de la república, 37
telèfon 2135

sabadell

La Cultura

La Delegada local de l'A. P. de l'Ensenyança Catalana recorda a tots els que s'hagin interessat pel Concurs, de Correcció de rètols públics i de sales d'espectacles, que el termini del mateix acaba el proper dia 31 del present mes, considerant ja suficient el temps que s'ha concedit per la recerca i estudi de tots els rètols catalans de la ciutat.

Els plecs han d'anar dirigits al local social de la Delegada, Passeig de la República 75.

Moviment demogràfic

NAIXEMENTS:

Josep Ma. Pujadas Costa.

DEFUNCIONS

Pere Lladó Ventura, 2 mesos, Sardà, 194.

Llibori Balada Masclans, 74 anys, vidu, Sant Josep 18.

Maria Vinardell Mayol, 77 anys, vidua, Taulí, 27.

Pau Paloma Bellsolà, 85 anys casat, Llovet, 35.

CASAMENTS

Joan Ibars Subirana amb Teresa Botruch Saltó.

Brauli Sanmiquel Roca amb Maria Prat Mauri.

Joaquim Rovira Duran amb Rosa Roca Garriga.

Valenti Monsech Escaler amb Montserrat Roca Coll.

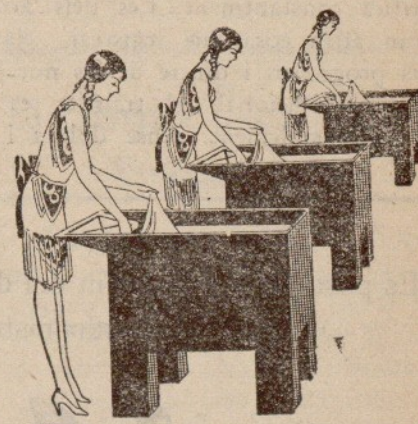
Dr. Campderà

METGE - DENTISTA

Tractament de la «PIORREA»
Dentadures anatòmiques
Empastes or i porcel·lana

VISITA DIÀRIA A BARCELONA
de 3 a 6 de la tarda.

Rambla Estudis, 4 (davant «El Siglo»)

Safareigs
de ciment armat
Sumament practica

MOZAICA
MANICH

GURREA 121, SABADELL. TELÈFON 537.

Màquines per a cosir - Aparells de Ràdio - Gramols i Discs - Bicycles - Màquines d'escriure - Rellores de paret - Làmpares - Accessoris, etc.

Ricard Puig i Campdepadrós

Via Massagué, 62

Telèfon 1531

Vendes a plaços i al comptat, des de 20 ptes. al mes. :: Agència oficial dels famosos aparells Philco. Selectivitat, potència i abast.

Demaneu-ne una audició

La Casa que ven a millor preu i la que dona més facilitats de pagament

PROBLEMES ACTUALS

Economia i Treball

El Conseller de la Generalitat senyor Serra i Moret, ha publicat unes interessants declaracions les quals fan referència als dos cabdals problemes Economia i Treball que es plantejaran immediatament després de la implantació de l'Estatut al nostre territori i els quals tindran també un lligam estretíssim amb la Constitució de la República.

Vegeu el contingut de dites declaracions:

—Quin és el sentit renovador de la Constitució? — ha estat la nostra primera pregunta.

—La Constitució de la República espanyola — ha respost el senyor Serra i Moret — és en si mateixa un instrument de transformació econòmica del país, perquè assenta les normes d'un democràcia viva i activa, ço que representa indiscutiblement la multiplicació de la riquesa. La democràcia política obra moltes portes i promou una varietat de moviments que tenen un sentit econòmic innegable. Fixeu-vos com són els pobles que s'han anticipat a instaurar una democràcia forta, els pobles directores de totes les activitats econòmiques del món. La riquesa necessita llibertat i expansió, i només pot assolir-se dintre de la democràcia política.

—Fins a on influeix el règim democràtic i republicà?

—Les institucions democràtiques i republicanes desvetllen les voluntats i eleven a primer pla les grans capacitats organitzadores.

La democràcia social és la realització de la democràcia política en l'esfera de les relacions econòmiques. El germen viu en la societat capitalista d'avui i l'evolució es verifica constantment. Les lleis no faran altra cosa que registrar els seus progressos i dintre de les normes constitucionals el trànsit es farà insensiblement, sense dolors i

sense trastorns catastròfics. El nou règim estalviarà moltes marfugues a la societat espanyola.

—Es que, tanmateix, el trontollament constitueix una amenaça per la riquesa privada?

—L'article 44 de la Constitució parla de "socialització" i "nacionalització" en termes hipotètics. És una saludable previsió per no haver de revisar el text constitucional si les necessitats de l'economia exigissin adoptar mesures d'aquesta naturalesa, però, reconeixent la possibilitat del fet, no estableix doctrina ni representa una amenaça per la riquesa privada.

—Quines són les reformes concretes?

—Reformes concretes no poden anunciar-se només que en vistes a problemes concrets. La República no es proposa altra cosa. Existeix un problema agrari, no d'ara, sinó endèmic, en algunes regions d'Espanya. Ara es veurà si les Corts poden resoldre'l. En règim de discussió i de responsabilitat — únic possible en el nostre temps — hem de creure que ho resoldran definitivament a satisfacció dels productors i en benefici de la riquesa del país. Jo no vull avançar solucions. Formo part d'aquesta Comissió parlamentària i de les permanents del Treball i Hisenda i no m'escauria fer una declaració de principis en moments tan delicats. Les Corts ho resoldran bé, perquè són bones i saturades de bona fe i bon desig. La Reforma agrària, com l'Estatut de Catalunya, trobaran en el Parlament espanyol solucions adequades. El mateix podem dir de tots els problemes concrets que la realitat presenta. Per primera vegada en la història d'Espanya albirem solucions.

—Digueu-nos, però, quins són els fonaments reals d'aquest edifici.

—Llegiu el títol vuitè de la Constitució i veureu com l'Hisenda

pública ha trobat aquests fonaments.

Quan els enemics han presagiat greus calamitats, malgrat comptar entre ells els poderosos, el món s'ha previngut, i sempre ha reaccionat favorablement. El crèdit públic entra en una fase francament optimista. Les activitats econòmiques es reprenen. Mai, en èpoques anteriors, s'havia aconseguit donar una sensació de serietat, d'austeritat i d'enteresa com ara. Tothom ha advertit que ni el Govern ni les Corts es deixarien caure en lirismes ni utopies. Totes les lleis que es dictin tindran la mateixa tònica d'objectivitat i de pauta reguladora de funcions que existeixen o viuen en potència. En l'ordre social, com en matèria econòmica farem la feina que cal fer: humanitzar les relacions entre totes les classes de ciutadans, garantir la vida i el desenvolupament d'un vast sistema d'assegurances, i expandir i acréixer la riquesa, augmentant la producció en totes les formes possibles. Veureu com el nostre mercat interior prendrà proporcions inospitades.

—I pel que fa referència a l'Estatut de Catalunya?

—L'Estatut, aprovat íntegrament —ha prosseguit el nostre interlocutor, senyor Serra i Moret—, d'execució dintre el nostre territori de les lleis de treball, les quals com sabeu tenen caràcter general i algunes internacionals. La política agrària i la legislació de cooperatives, mutualitats i crèdit social serà cosa nostra. No cal a Catalunya somniar amb grans creacions ni amb improvisacions perilloses. Farem molt si sabíem coordinar tota la riquesa creada a base d'institucions populars i donàvem un to de permanència i de seguretat al que són avui bons intents o tímides realitzacions de col·lectivitats abnegades. El Departament d'Economia i Treball del futur Govern de Catalunya tindrà una tasca importantíssima, només impulsant i facilitant la relació i articulació d'aquestes activitats, amb les quals hi ha ja tot el sistema nerviós d'una nova economia. Li manca tan sols el cervell, el seny ordenador, la facultat directriu. No fóra cap miracle que Catalunya, sense tenir una òrbita molt extensa de facultats, trobés el mitjà de crear facultats noves i arribés a donar un ritme i una orientació a tota l'economia espanyola.

—Concretant: I els conflictes entre el treball i el capital?

—Conflictes entre el treball i el capital n'hi haurà sempre, i malaventurat el poble que no en té. No he de dir quin és el meu pensament sobre aquestes matèries, però sí que he de dir que quan tinguem la facultat d'aplicar a casa nostra la legislació social, no és improbable que les lluites perdin el verí que han tingut fins ara i que les masses obreres de Catalunya acceptin l'acció interventora i conciliadora del Govern, si aquest sap demostrar l'equanimitat i la rectitud que requereixen aquestes intervencions. Els obrers catalans, com els de tot el món, són sensi-

bles a les manifestacions d'una justícia serena i fonamentalment humana i no van contra la civilització ni contra la riquesa creada, sinó contra una organització social i una distribució de la riquesa que tothom reconeix que és injusta. Si la llei és prudent i els que l'apliquen són persones pures, els obrers no refusaran la ingerència del poder públic en els conflictes que les necessitats plantegin. Hem de convenir que la seva resistència ha estat fins ara sobrerament justificada. I per això cal que els organismes del Treball de la Generalitat tinguin la virtut d'oferir les necessàries garanties a les parts contendents.

—S'han tingut en compte totes aquestes qüestions per a quan l'Estatut sigui aprovat?

—Els plans ja estan fets, i l'Estatut no ens atraparà desprevinguts —ha manifestat finalment l'actual conseller d'Economia i Treball de la Generalitat—. Però és el nou Parlament de Catalunya el que decidirà, i el poble ha d'escollir. Veurem. El que us puc dir és que tot fa preveure que anem per un camí feliç i que ens esperen dies de treball, però de gran eficàcia pel benestar i la pau dels catalans. Aquest serà indubtablement un dels períodes més interessants de la història de la nostra terra, i jo confio que fins als més reluctants, dintre de pocs anys es consideraran afortunats d'haver viscut aquesta època de grans transformacions i miraran amb goig el camí recorregut. Aleshores, ells i nosaltres, podrem formar judici i no ens desavindrem perquè Catalunya escurça moltes distàncies, eleva molts esperits i és una palanca que pot capgirar el món."

Avisos oficials

ALCALDIA DE SABADELL

Donant compliment a l'edicta de la Delegació Regional del Treball a Catalunya núm. 6706 publicat en el "Boletín Oficial de la Provincia" corresponent al dia 14 de l'actual, aquesta Alcaldia convoca a tots els obrers rajolers d'aquest terme municipal, perquè demà dimecres dia 25 del corrent a les 7 de la tarda, concorrin al saló de sessions d'aquest Ajuntament, a l'objecte de verificar l'elecció d'un vocal propietari i altre suplent que han d'integrar al Jurat Mixte de les Indústries de la Construcció de Barcelona.

L'elecció serà secreta pel sistema de paperetes. En cada una poden constar-hi dos noms, el proposat per a vocal propietari i el proposat per a vocal a suplent. En cas de no esmentar-se quin es el propietari i quin el suplent s'entendrà per propietari el que figuri en primer lloc.

Ço que es fa públic als efectes corresponents i a fi que arribi a coneixement dels interessats.

Sabadell, 21 de maig de 1932.
L'Alcalde, S. Ribé.

ALCALDIA DE SABADELL

Com sigui que s'ha de constituir el "Jurat Mixte del Treball Rural" de la Província de Barcelona es fa públic per a que les entitats interessades, tant patronals com obreres, puguin fer prevaldre els seus drets, advertint-les que el termini per la inscripció en el Cens Electoral Social acabarà el dia 25 del mes que som i que a la Secció de Governació de la Secretaria Municipal se'ls donarà tota mena de detalls respecte al particular.

Sabadell, 19 de maig de 1932.
L'Alcalde, S. Ribé.

Ganga Cortina oriental CORDONET

la més pràctica i de més durada

Amb l'únic i exclusiu objecte de donar a conèixer en nostra ciutat aquesta **Cortina** i solament fins al 31 de maig **es detallaran amb el 20 % de descompte.**

Per a demostracions i detalls:

Carrer Tetuan, 187

NEVERES :: GELADORES

Ferreteria Puigmartí

PREUS
ECONOMICS

Rambla de la República, 11 i 13
Telèfon 2222

Es posa en coneixement del distingit públic sabadellenc que en la popular administració d'autos de lloguer

1444

Plaça Pi i Margall, 26 i Víctor Balaguer, 2
s'hi ha instal·lat un

SALO D'E CIRABOTES

amb els perfeccionaments més moderns a l'objecte de donar un servei pulcre i perfecte.

NO HO OBLIDI: El bon aspecte del calçat és nota de distinció i bon gust. Per a obtenir-ho no té més que utilitzar els nostres serveis i estem segurs que en restarà client assidu

ANIS DEL TÁUP